Ч. 330 (13.529). Львів, четвер 14. грудня 1933. Pocztowe opłata opłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Свято на Святоюрській Горі.

Українське громадянство свому архипастиреві Впреосв. Владиці Андрієві з нагоди Імянин.

У вівторок 12. грудня, напередодні св. Андрія, зібралися на Святоюрській Горі в митрополичій палаті представники зорганізованого українського громадянства в числі понад 100 осіб, щоби зложити побажання з нагоди Імянин свому архипастиреві і великому громадянинові митрополитові Кир Андрієві. Точно в год. 12.30 явилися представники всіх наших громадських установ у великій салі митрополичої палати. За хвилину відкрилися бічні двері і з них ввезли на салю на фотелевому візку Достойного Солєнізанта. Від усіх присутніх промовив до Митрополита сеніор наших громадських діячів през. д-р **Кость Левицький.** Прегарна його промова зробила помітне враження на всіх учасників цього свята, бо була вірним висловом настроїв усіх присутніх до особи Митрополита Андрія.

Після промови і побажань през. д-ра К. Левицького дякував промовцеві і всім присутнім за побажання Достойний Солєнізант і закликав усіх до згідної, невпинної, сконсолідованої праці для добра загалу.

——o——

30-ліття Ревіз. Союзу Українських Кооператив.

У 1934 р. святкує Ревізійний Союз Українських Кооператив трицятліття свого іствування. З цієї нагоди відбудеться заходом Ревіз. Союзу в дні 16. січня 1934 р. святочна академія в салі Театру Ріжнородностей. На день перед ювилейним святом назначені Загальні Збори цієї провідної нашої економічної установи. І на Загальні Збори, і на ювилейне свято сподіються великого зїзду делегатів з усього краю.

——o——

З більшовицького „раю".

У вчорашньому числі „Діла" подали ми вістку з Праги про розстріл у Харкові поета *А. Павлюка*, що перед кількома місяцями виїхав був до УСРР. Разом з ним розстрілями, як довідомляють з того самого джерела, одного з провідників більшовицької місії у Празі, добре знаного на праському ґрунті *Потійчука*.

——o——

Новий лік проти падачки.

Найновіші медичні нім. журнали подають: Американські лікарі відкрили в ростині **Scutellaria lateriflora**, що росте на канадійських степах, успішний витяг проти падачки і хороби Паркінзона. (Паркінзонізм — це безупинне термосання якоюсь частиною тіла, прим. рукою або головою. Досі ця хороба була неулічальна). У витягу Scutellari-ї, що його прозвали „донгіде", знайшли бром і вапно. „Донгіде" пристосовували проти згаданих хоріб в Америці, у Відні і в Будапешті. — і всюди лікарі мали надзвичайні висліди. Тепер випробовують його ще й проти кашлю.

Ю. П.

Гендерзон в обороні Німеччини.

ЛЬОНДОН, 12. 12. ПАТ. В промові, яку учора вечором виголосив ґенеральний секретар Союзу Народів Авеноль на приватнім зборі послів у палаті громад, забрав голос предсідник розбройної конференції Гендерзон, інформуючи послів про стан розбройних праць. В тій промові Гендерзон виступив горячо в обороні Німеччини а проти Франції, що підкреслюють консервативні часописи. Ліберальна і соціялістична преса бере в оборону Гендерзона, стверджуючи, що в його промові не було ніяких протифранцуських акцентів.

Англія супроти німецьких домагань.

ЛЬОНДОН, 12. 12. ПАТ. У звязку з дипльоматичною активністю в столицях великодержав міродатні політичні кола вказують на потребу розріжняти справи: 1) повороту Німеччини до міжнародніх розбройних переговорів і 2) реорґанізації Союзу Народів. Дорога повороту Німеччини до розбройних переговорів веде крізь безпосереднє порозуміння з Францією. Першою спробою того була розмова Гітлера з французьким амбасадором Понсетом, причому Гітлер мав зажадати 300-тисячної армії, відповідно озброєної, негайного звороту без плебісциту басейну Сари і залишення Німеччині вільної руки щодо Австрії. Крім того Гітлер мав порушити аспірації Німеччини у відношенні до Рад. України. Одначе проба порозуміння не вдалася. Британський уряд уважає німецькі домагання не до прийняття. Тепер іде дальший крок, відповідь Франції. Франція має зголитися на збройні концесії для Німеччини, але під умовиною докладного виявлення теперішнього стану зброєнь Німеччини. На випадок саботування Німеччиною контролі дальших зброєнь, Франція хоче в порозумінні з В. Британією застосувати відповідні санкції. Справу реформи Союзу Народів відсуває британський уряд на дальший плян.

Німеччина веде до війни?

ПАРИЖ, 12. 12. ПАТ. Берні пише в „Журналь де Деба", що Німеччина доведе Европу до війни, оскільки її пляни не розібються об рішучий опір. Всяке улекшування її плянів, всяке ослаблювання Франції та інших мирно настроєних держав, все те веде до катастрофи. Тому треба ще раз сказати: в Парижі потрібна цілковита зміна. Без випростування політичної лінії все інше ні до чого.

Однодушність Бенеша й Тітулеску.

КОШИЦІ, 12. 12. ПАТ. Офіціяльний комунікат про зустрічу Бенеша з Тітулеску каже, що оба міністри обговорили висліди подорожі Тітулеску до Софії, Атен і Анкари та обміркувавши міжнародню ситуацію, ствердили знову згідність поглядів щодо абсолютної ненарушности пакту Союзу Народів у теперішній його формі.

——o——

Дипльоматичні візити

БЕРЛІН, 12. 12. ПАТ. Берлінська преса обмежується покищо до подання вістки про вчорашню стрічу канцлера Гітлера з французьким амбасадором Понсетом, оголошуючи одночасно вістку з Парижа про візиту німецького амбасадора Кеспера у Поль Бонкура.

Десятимінутове засідання сойму.

Варшава, 11. грудня 1933.

Сойм здобув сьогодні новий рекорд. З усіх дотеперішніх засідань нинішне тревало найкоротше, бо всего 10 мінут. По четвертій годині отворив засідання маршал Світальський, присвячуючи коротку посмертну згадку двом помершим послам з ББ Ант. Пекарському і Ігнацові Єгерові. Опісля серед гробової тишини заявив, що одержав від прокуратора окружного суду у Варшаві письмо з повідомленням, що посли Норберт Барліцький, Станіслав Дібуа, д-р Володислав Кернік, д-р Герман Ліберман і Вінценти Вітос на основі правосильного судового вироку утратили свої посольські мандати. Супроти цього просить сойм згідно з постановами соймового реґуляміну про ствердження, що з днем управосильнення вироку себто з днем 5. жовтня 1933, вигасли мандати згаданих послів, про що він повідомить головну виборчу комісію.

На це попросив голосу голова Люд. Клюбу пос. Руг. Маршал відмовив йому уділення голосу, а тоді пос. Руг зголосив з місця внесок, що сойм стверджує, що мандати названих послів не вигасли. Був це внесок чисто демонстраційний, бо з уваги на те, що всіх згаданих послів, колишніх берестейських вязнів правосильним судовим вироком позбавлено громадянських і почесних прав, стратили вони силою самого закону право виконувати свій посольський мандат і тут сойм, очевидно, не міг в нічому змінити судового присуду. Цей внесок посла Руга потрактував маршал як спротив і тому згідно знову з постановами соймового реґуляміну справу ствердження вигаснення мандатів піддав під голосування. За ствердженням вигаснення мандатів голосували виключно посли з Безпартійного Бльоку — отже більшість сойму — проти голосів цілої польської опозиції і національних меншин. Тимсамим сойм ствердив формально, що вигасли посольські мандати вичислених вище послів. У найближчих днях головна виборча комісія визначить з лісти кандидатів наступників берестейських вязнів, з яких в міжчасі деякі перейшли до ББ, — і вони на одному з найближчих засідань сойму зложать посольське приречення.

З черги зложили посольське приречення нові посли, а саме посолка Залеська з Клюбу Народового, посол Врубель з ББ, посол Ілько Лисий (УНДО), що обняв мандат після б. посла Вол. Кохана з округи Львів-Жовква-Яворів-Сокаль-Рава Руська і Любачів, врешті посол Андрій Гривнак (УСРП), селянин з Рогатинщини, що всупереч міжпартійній умові з осени 1930 р. між УНДО і УСРП приняв мандат зі золочівської виборчої округи ч. 55, опорожнений після смерти посла з УНДО д-ра Ярослава Олесницького. Після згаданої міжпартійної передвиборчої умови п. Гривнак мав обовязок уступити своє місце (був на четвертому місці у лісті) наступному кандидатові з пятого місця, яким є б. сенатор д-р Корнило Троян з Ходорова. Тут управа УСРП знехтувала умову.

По повищих формальностях відчитано наголовки десяти урядових проєктів — між ними

пять щодо додаткових кредитів — які без жадної дискусії відослано до дотичних комісій.

Ціле засідання сойму тревало буквально десять хвилин. Коли марш. Світальський замкнув це рекордово коротке засідання сойму, з лавок польської лівиці упали оклики: „Хай живуть берестейські вязні". На більше польська лівиця не могла здобутися!

Наступне засідання сойму відбудеться в пятницю 15. ц. м. Перед різдвяними феріями, що потревають до 9. січня 1934 р., буде крім цього мабуть ще одно пленарне засідання сойму — у слідуючому тижні.

Буджетова комісія розпочала нині свої наради, які продовжуватиме аж до святочних ферій. Інших соймових комісій ще не скликано. Члени польської опозиції — числом 11 — у соймовій комісії закордонних справ звернулися до провідника цієї комісії пос. Януша Радзівіла з домаганням, щоби скликав у найблизчому часі засідання комісії, якого не скликувано від лютого цього року, а то з огляду на дуже важливі події, що зайшли в останніх днях на терені міжнародньої політики.

Д-р Степан Баран.

—o—

Бомби в Австрії.

ВІДЕНЬ, 12. 12. ПАТ. Перед ратушем містечка Дорнбірн в Передарулянії доконано динамітового замаху. Експльозія ушкодила салю, в якій находилася огнетревала каса.

В місцевості Урвар в Горішній Австрії перед домом христ.-суспільного посла Ґанґельберґа вибухла бомба, що ушкодила поважно фронтову стіну. Поліція арештувала кільканацять гітлерівців.

Крівава бійка на університеті.

З Мексику повідомляють, що в місті Ґваделахара прийшло до кривавих сутичок між поліцією і студентами місцевої вищої школи з приводу іменування ректора. Студенти обсадили будинок університету, з якого поліція мусіла усувати їх силою. Студенти ставили опір, наслідком чого виввалася бійка, в якій згинув один поліційний агент, а 19 студентів тяжко ранено. Поліція арештувала 250 студентів і 75 комуністичних агітаторів.

„ПРОСВІТІ" ДАЄШ, СОБІ ДАЄШ. НЕ ДАЄШ — СЕБЕ КРИВДИШ...

Фашистівська гра зі Совітами.

(Кореспонденція з Риму.)

Довгих шіснацять років верещати проти „гнилого" Заходу, проти буржуйської Европи на те, щоби сімнацятого року комуністичного раю зробити „прийдіте поклонімося" перед тією ж Европою, — це треба вже до краю докотитися. На це здатна лиш Москва.

І сьогодні Літвінов перед буржуйською Европою складає предовгі заяви медоточивих слів про мир, про згоду. Не думайте, що це не щиро: ні, щирісько! Москва внутрі невблагана супроти „іноплеменників". І ця її невблаганість тим жорстокіша, чим слабше вона почувається назовні.

Хай, що Москва ще десь у душі ховає надію про „всемірний пожар" комуністичної революції, та це лишається лиш надією, бо „гнилого" Заходу не перехитрити Москві. Це нам показала історія останніх років.

На перший погляд може бути дивно, що Мусоліні вяжеться з Москвою, з нею хоче перевести реформу Союзу Народів, проти якого в римській пресі появилися гострі голоси критики. Та його тонка гра стане зрозуміла: при помочі ще одного партнера, Москви, який сьогодні може лиш покірно слухати (вожда зненавидженого фашизму), задати останній удар сьогодняшному Союзові Народів і... версайському пактові. Коли Мусоліні це осягне — йому Москва вже буде непотрібна.

„Evening Standard" каже, що підчас зустрічі великих потуг буде предложена в подробицях політика Мусолінія, яка наполягає на Союз Народів зреформуватись або згинути.

Головні щоденники Німеччини бють сильно проти Версаю. „Nachtausgabe" з 6. 12. ц. р. пише: „Перш за все рішуче заявляємо, що Союз Народів мусить піддатися обовязковій трансформації. Це означає звільнення від версайського договору".

Німецькі часописи заявляють голосно, що для приятелів і захистників Женеви настали препогані часи: що Союз Народів зовсім стратив свою популярність.

Та, про це ми, українці, найкраще знаємо, найбільше відчули „справедливість" цієї інституції — Союзу Народів. Та не сміємо надіятися, що, хочби і зреформований Союз Народів, — коли до цього дійде! — буде для нас справедливіший. Світ справедливий лиш до сильних! І такими мусимо себе показати. Бо не забуваймо: Союз Народів, так виходить сьогодні, мають реформувати з Москвою! Це вистарчає, щоби ми не ждали „справедливости" від інституції, у якій засідатиме серед „буржуїв" у згоді Москва.

В усіх головних щоденниках Риму появились статті проти Союзу Народів, яким він є сьогодні. Ця одноголосність римських часописів проти С. Народів виявляла би, що розмови Мусолінія з Літвіновим були скеровані й на Союз Народів. „Il Giornale d'Italia", з 7. 12 ц. р., зазначує у передовиці, що в Союзі Народів мусить бути очищений дух і засади його і що він мусить бути регабілітований.

Мусоліні зі Союзу Народів хоче, після реформи, зробити осередок миру Европи, а не, як досі, ворожнечі й непевности завтра.

І Москва і Італія лякаються війни. Кажуть в Італії, як ми вже недавно згадували, що Европа не сміє обезсилювати себе у війні в себе, бо висить грізна небезпека: жовта небезпека!

А нам хочеться сказати: для Мусолінія жовта небезпека це лиш покришка, щоби самому порости в густе піря.

Москва ж, якій справді загрожує жовта небезпека, шукає захисту й у Мусолінія, щоби лиш в Европі не счинилася буча, бо тоді Москві край...

Стоїмо на передодні важливих політичних новин.

М. З.

Вісти з Гр.-кат. Богословської Академії у Львові.

Гр. кат. Богословська Академія у Львові розпочала в акад. р. 1933-34 шостий рік свого істнування і наукової праці, яка при всіх трудностях виказує сильну та здорову розвоєву тенденцію. Богословська Академія обєднює тепер в науковій праці 23 професорські сили та 331 слухачів не тільки з Галицької Провінції, але також з усіх майже територій, на яких живе український нарід. Та обставина надає їй чимраз більше характеру загально української богословської наукової установи.

Цього року проголошено ось такі виклади:

ТЕОЛЬОГІЧНИЙ ВИДІЛ.

Студії біблійні:

о. проф. Д-р Тит Мишковський: Археольогія біблійна Ст. Завіта — 4 год.; Толкування св. Письма Ст. Завіта на підставі еврейського тексту.

о. проф. Д-р Василь Лаба: Загальне введення до св. книг Н. Завіта. 2 год.; Життя Г. Н. І. Хр-а з поясненнями головних Господніх бесід в старослов. тексті. 2 год.; Пояснення листа св. ап. Павла до римлян в оригінальнім грецькім тексті.

Догматика і Апольогетика.

о. проф. д-р Й. Сліпий — 1 г., **о. д-р Б. Липський** — 3 г., **д-р С. Самвара** — 5 г.

Історія Церкви, патрольогія і канонічне право.

о. проф. д-р Василь Лаба 2 год.

о. проф. д-р Йосиф Сліпий: Огляд історії Духовної Семинарії у Львові — 1 год.

Проф. д-р Микола Чубатий: Історія Церкви на Україні по кінець XVI ст. — 3 год.; Загальний просемінар. Організація наукової праці в школах академічних — 1 год.; Просемінар церк. історії. Інтерпретація вибраних текстів патерика київського — 1 год.; Семінар історії Церкви. Читання і оцінки праць — 1 год.

Проф. о. д-р А. Ішак — 1 год.

о. Л. Луцьницький: Історія вселенської Церкви від заснування до XIV стол. — 3 год.

Сказали чехи — НАРОД СОБІ. І стали собою. Це слід нам памятати у ГРУДНІ.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1933.

ҐЮІ ДЕ МОПАСАН. г)

ЧУРА.

(Докінчення.)

Годину пізніше Пилип сказав мені потихо в коридорі сальону, де я стрінула його: „Я до приказу пані, якщо може маєте передати який лист". Тоді я зрозуміла, що він продався і що мій приятель купив його.

І дійсно я передавала ним листи — усі мої листи. Він носив їх і приносив мені відповіді.

Це тревало приблизно два місяці. Ми мали довіри до нього, так само, як ви мали довіри до нього, ви також.

І ось, татусю, ось що сталося. Одного дня, на цьому самому острові, на який я, цим разом сама, приїхала човном, я застала вашого чуру. Цей чоловік чекав на мене і загрозив мені, що видасть нас і як доказ покаже вам заховані ним, вкрадені листи, якщо я не вдоволю його.

Ах, тату, мій тату, мене схопив страх, підлий, нікчемний страх, страх головно перед вами, бо ви такий добрий, а я ошукувала вас і ще також страх за нього — ви вбили би його — і може за мене, чи я знаю, я була затуманена, пере[illegible]страшена, я думала, що ще раз перекуплю того негідника, який також казав, що любить мене, о, який сором!

Ми, жінки, такі слабі, що ми богато більше від вас тратимо голову. А коли вже хто раз упаде, то паде потім все нижче та нижче. Чи я знала, що я роблю? Я зрозуміла тільки, що один із вас двох і я згинемо — і я віддалася цій худобині.

Ви бачите, татусю, що я не стараюся виправдати себе.

І так, і так — і так началося те, що я повинна була передбачити — він погрожував мені і був теж моїм любком, так само, як цей другий. Чи це не жах?! І які тортури, татусю!

Отже я сказала собі: Треба вмерти. Живою, я не могла би признатися вам до такої провини. Мертвою, відважуюся на все. Я не могла нічого іншого зробити, як умерти, ніщо не очистило би мене, я була занадто заплямованою. Я не могла більше любити, ні бути любленою; мені здавалося, що я забрудню кожного навіть тим, що подаю йому руку.

За хвилину піду купатися і не вернуся більше.

Цей лист до вас піде до мого любка. Він дістане його в день по моїй смерти і вишле його вам, сповняючи мою останню волю. А ви — ви будете читати його, [illegible].

Прощайте, татусю, я не маю вам більше нічого сказати. Робіть, що будете вважати за відповідне і вибачте мені".

Полковник обтер чоло, покрите потом. Його холоднокровність, холоднокровність воєнних днів вернулася назад до нього.

Подзвонив. Звився слуга.

— Пришли мені Пилипа, — приказав.

Потім витягнув шуфляду у своєму столі.

В ту саму мить увійшов чура, кремезний високий вояк, з рудими вусами, непривітним обличчам і непевним поглядом.

Полковник глянув йому просто в очі.

— Ти скажеш мені назвище любка моєї жінки.

— Алеж, пане полковнику...

Полковник узяв до руки револьвер з отвореної шуфляди.

— Ну, скорше, ти знаєш, що я не вмію жартувати.

— Я скажу!... пане полковнику... це соґнік Сен-Альбер.

Ледви сказав це назвище, як полумя блиснуло йому в очі і він упав на обличча з кулею в самій середині чола.

З французького переклав В. СОФРОНІВ

—o—

Доцент д-р Л. Глинка — 3 год. і семінар 1 год.

Д-р О. Надрага: Вибрані питання цив. і адм. права — 1 год.

Теольоґія моральна і пасторальна.

Високопреосвящений Митрополит Кир Андрей: Аскетика Східних і Західних Отців — 1 год.

о. проф. д-р Ярослав Левицький: Про Тайни взагалі, про Т. Хрещення, Миропомазання і Евхаристії — 4 год.; Теорія душпастирства — 1 год.

о. н. проф. Юліян Дзерович: Катехитика — 2 год.; Практичні вправи в навчанні релігії — 1 год.

Д-р Б. Липський — разом 4 год.

Проф. о. д-р Іщак — 2 год. і семінар 1 год.

о. Степан Рудь: „Про храм і літургічні сосуди" — 1 год.; Начерк і історичний розвій вечірні, повечерія і полуношниці — 1 год.; Літургічний рік в його пасхальнім крузі — 1 год.; Про літургію. Її історичний розвій — 1 год.

ФІЛЬОСОФІЧНИЙ ВИДІЛ

Християнська фільософія.

Проф. д-р Й. Сліпий — 1 год.

о. д-р Микола Конрад — разом 7 год.

Д-р С. Сампара — 3 год., **д-р В. Максимець** — разом 11 год.

о. н. проф. Юліян Дзерович: Педагогіка: Христос як вчитель і педагог — 2 год.

Фільольоґія

о. проф. д-р Тит Мишковський: Граматика євр. мови — 2 год.; Вправи євр. мови — 1 год.

Покл. н. проф. д-р Константин Чехович: Граматика церк. слов. мови. Фонольоґія — 2 год.; Займенникова деклінація — 2 год.; Синтакса церк. слов. мови — 2 год.; Семінар церк. слов. письма і мови. Аналіза текстів X—XI ст. — 1 год.

Дир. Іван Бабій: Морфольоґія грецької мови — 2 год.; Лектура вибраних місць із творів Ксенофонта — 1 год.

Історія мистецтва і археольоґія.

Д-р Володимир Залозецький: Огляд історії старохристіянського мистецтва — 1 год.; Семінар. Аналіза памятників старо-християнського мистецтва — 1 год.; Вступ до методольоґії історії мистецтва — 1 год.; Огляд історії мистецтва на Україні — 3 год.; Стилістична аналіза і проблем стилю — 1 год.

Д-р Ярослав Пастернак: Археольоґія Палестини — 1 год.; Культура залізної доби на Україні — 1 год.

Д-р Юрій Полянський: Основи антропольоґії — 1 год.

Гиґієна.

Д-р Вахняник Мирон: Бактеріольоґія і про інфекційні недуги — 1 год.

Проф. Зимак: Гиґієнічні і гімнастичні вправи — 3 год.

Чи так розуміємо інтерес?

(Голос з провінції.)

Недавно зайшов я за одною орудкою до більшої жидівської крамниці в Калуші і при цій нагоді спитав, чи є там на продаж паста „Елеґант". Купець дещо змішався і признався, що нема у нього ні „Елеґанту", ні мила „Центросоюз", ні паперців „Калина". Признав, що це вчасти його вина, бо не поінформувався про адресу дотичних фабрик, але з другого боку і він і інші купці привикли, що до них зголошуються самі представники фабрик, побирають замовлення та умовлюються про ціну. Головне це останнє. Тимчасом до його крамниці, одної з більших у місті, не заглянув досі ні один представник української фабрики! Чейже на такий ринок збуту, яким є жидівські крамниці по наших містах, не можна згори махнути рукою. Вониж все ще є головним жерелом закупу наших селян, головно в торгові дні.

А й український інтеліґент не є рідким покупцем у їхніх крамницях в місті, де є всього одна українська кооперативна крамниця мішаних товарів, а ніодної книгарні, ані ґалянтерійної, блаватної крамниці (!). А Калуш — цеж одно з більших провінціональних центрів у Галичині. Здається мені, що і по інших містах та містечках не краще.

У всякому випадку принайменше початок повинен бути зроблений в напрямі спопуляризування виробів українського промислу. А про відповідних заступників українських фірм на місцях не буде хіба так тяжко серед теперішнього безробіття. **Н.**

РОЗВЯЗАЛИ СОЮЗ МОЛОДОЇ ІРЛЯНДІЇ.

ДЕБЛІН, 12. 12. ПАТ. У звязку зі забороною організації синіх сорочок „Ди Айріш Прес" пригадує, що під тією назвою скривається давня організація національної ґвардії, яку уряд признав нелеґальною ще в серпні. Уряд признав конечним зовсім розвязати Союз Молодої Ірляндії з огляду на його боєвий характер і тому, що користується тайними шифрами.

ПРИГАДАЙМО СОБІ ВСІ НАШ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ „ПРОСВІТИ" В 65-І ЇЇ РОКОВИНИ!

Про „Дар Просвіті".

Сам день 8-го грудня, день 65-ліття „Просвіти" за нами. Ми певні того, що цей день пройшов не тільки в гарному настрою, не тільки на розмовах про вагу „Просвіти" в нашому національному житті, але і на гарячих нарадах, якби прийти з допомогою нашому Товариству, щоби воно якнайкраще розвивалося, щоби могло виконати свої високі завдання. Та гадаємо, що днем 8-го грудня акція для „Просвіти" щойно зачалася. Всі свідомі громадяни знають, що *цілий* місяць грудень — місяць „Просвіти", що цілий цей місяць приноситиме в справі „Просвіти" нові й нові думки і наслідки їх мусять бути такі, що наша „Просвіта" діставатиме раз-у-раз нові й нові гостинці від тих, що зрозуміли її вагу для життя нашого народу.

Ми знаємо що не обійдеться тут і *без зворушливих* проявів, щоби допомогти нашій „Просвіті". Вже тепер хочемо поділитися одною такою зворушливою для всіх нас новинкою: кооператива в Ладанцях (Район. Молочарня) перемишлянського повіту склала вже тепер на цьогорічний „Дар Просвіті" *150 (словами: стопятьдесять) зол.* Такий приклад великого розуміння громадянського обовязку напевно не залишиться одинокий. Ми певні, що він найде наслідувачів, що наші кооперативи всіх видів, які річно *ухвалюють* деяку суму з чистих річних зисків на „Дар Просвіті", але рідко коли свою ухвалу переводять в життя, не дадуть засоромитися ладанській кооперативі і поспішать із своїм гостинцем для „Просвіти".

Думаємо, що поступок Ладанців матиме вплив не тільки на кооперативи, а й за інші установи, а то й промовить до серця поодиноких громадян.

Віддячуючись за гарний і зворушливий учинок ладанської кооперативи Т-во „Просвіта" переслало їй усі цінні видання „Фонду Учітеся" для її бібліотеки.

Кожний, хто піде її слідами, зможе теж збагатити свою бібліотеку-гостинцем від „Просвіти" — книжками.

Власник „Просвіти" — цілий нарід. Свою власність треба зберігати. Збережемо її для себе. Пішлемо у грудні їй гостинець!

Революція в Еспанії.

З Мадриду повідомляють, що революційний рух тревае дальше. Уряд рішився проголосити в цілім краю стан облоги, але покищо здержується з виконанням тієї постанови. Премієр Баріос виголосив до радія промову, зазначуючи, що вжиє всіх засобів, щоби привернути порядок і спокій у краю. Кілька годин пізніше повідомив тим самим шляхом, що головні революційні огнища опановані. Тимчасом в ріжних сторонах міста вибухали бомби, роблячи знищення довкола. В Канілі вибух бомби знищив місцеву фабрику. Влада переводить масові арештування і конфіскує летючки конфедерації праці, що закликають населення до загального страйку.

Проклямований анархо-синдикалістами на 11. ц. м. загальний страйк у Мадриді не приняв більших розмірів, хоч робітників змушувано покинути працю. Між страйкарами і поліцією приходить в ріжних містах до кривавих боїв. У Севілі і Кадиксі застрайкували залізничники, наслідком чого залізнича комунікація припинилася. Згодом потяги урухомило військо, обсадивши всі залізничі стації. В провінції Теруель військо заняло кілька містечок. В Алькорізі повитано військо стрілами і ручними ґранатами. Згинуло трьох вояків і двох революціонерів.

В містечку Матас, де проклямовано комуністичну республику, здавлено революційний рух при допомозі війська і поліції.

У Вальдеролес революціонери, що заняли місто, арештували місцеву владу і спалили міський архів. В провінції Гуеска приходило в неділю до боїв між поліцією і страйкарами, причому вбито відомого анархіста Мавілю.

В Аль Камнель і Позальті революціонери проклямували комуну. В Барсельоні революціонери припинили доплив електрики. В часі боїв ранено тяжко кільканацятьох вояків цивільної ґвардії. Є теж ранені між цивільним населенням. Ґубернатор Барсельони заборонив ходити по місті більшими ґрупами ніж дві особи. В Барсельоні й околиці революціонери змушували робітників залишити працю. В ріжних місцях кидано бомби. Революціонери висадили в повітря залізничий міст.

ПАРИЖ, 12. 12. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що провідники аґраріїв зложили сьогодні візиту премієрові Баріосові, підкреслюючи, що тепер шезають всякі партії. Загал повинен кермуватися тільки оглядом на добро Еспанії, якої життя загрожене.

Радіова анкета.

У пятницю 8. грудня ц. р. в домівці Народньої Організації Українців м. Львова відбулася заповіджена у пресі радіова анкета. На порядку нарад була низка надзвичайно актуальних і важних справ.

Звіт з дотеперішньої радіової акції подав п. *Ясевич*. На радіовій нараді ще в 1932 р. рішено заложити Українське Радіове Товариство і повести акцію за українські звідиції. Вибрано комітет, внесено статути до затвердження і були спроби зорієнтуватися в кількості радіоабонентів-українців. Статути влада вже двічі відкидала. Тепер з огляду на обовязуючий новий закон про товариства треба буде взагалі виготовити новий статут чи пак пристосовити старий і внести до затвердження.

Над поданим звітом, над справою українських авдицій і статуту розвинулася річева й обширна дискусія. Прочитано проєкт статуту, але з огляду на спізнену пору і величину матеріялу сходини треба було відложити. Їх продовження відбудеться в суботу 16. ц. м., год. 15-та, у домівці Народньої Організації Українців м. Львова, Підвалля ч. 7. III. поверх. Учасник.

—o—

З життя наших установ.

З ДІЯЛЬНОСТИ КООПЕРАТИВИ „ШОВК" У САМБОРІ.

Ухвалою Загальних Зборів кооперативи „Шовк" у Львові, що відбулися 14. V. ц. р., перенесено коопер. „Шовк" зі Львова до Самбора, де була дотепер започаткована ткальня кооперативи. Дотеперішня діяльність молодої кооперативи „Шовк" не могла йти справно з причини її розділу на Львів і Самбір — і як початкова, не могла давати ще доходів; дотеперішні її керманичі вели її зовсім безплатно для ідеї, в тій надії, що як вона розвинеться, то дасть у себе приміщення і заробіток своїм людям. Тепер кооператива „Шовк" працює в Самборі, де опинилася в руках переважно народніх учителів, згуртованих у самбірському Відділі В. П. У. В., які зобовязались вести кооперативу дальше безплатно, аж до часу, поки вона не зможе за працю платити.

Дня 8. грудня ц. р. відбулися надзвичайні Загальні Збори кооперативи „Шовк" у Самборі при участи 31 членів, переважно народніх учителів. На тих зборах вибрано нову надзірну раду і дирекцію. У проводі дирекції стали знані в краю кооператори Степан Сілецький, Евстахій Менцінський та Ілля Стебельський, емеритовані народні учителі, а в проводі надзірної ради дотеперішній голова проф. Іван Филипчак; заступником голови є о. Іван Петрик, парох Вишкович. Краєвим інспектором шовківництва й організатором шовківничих курсів вибрано дотеперішнього діяча на полі шовківництва й автора підручника до шовківництва д-ра Богдана Гнатевича з Янчина; інструктором для західньої частини краю п. Івана Шембеля. Управителем ткальні назначено п. Михайла Чухрая, управителькою магазинів п. Хмельникову.

Нова управа кооперативи „Шовк" звертається отсим до Всч. Духовенства і Вп. Учительства, щоби своїми впливами заохочували наш нарід до розповсюднення ідеї шовківництва в нашім краю.

За всякими інформаціями і в усіх справах, що відносяться до нашого українського шовківництва, просимо всіх годівельників і заінтересованих у цій ділянці людей звертатись до дирекції коопер. „Шовк" у Самборі, вул. Замойського ч. 7. (Учительська домівка)

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Теодор Кульчицький, секретар. *Іван Филипчак*, голова.

ВИБОРИ ПО НАШИХ МІСТАХ.

ДАЛЬШІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПАТ-а ПРО ВИБОРЧІ ВИСЛІДИ.

Дальші вислідн виборів по східно-галицьких містах на основі звідомлень ПАТ-а такі:

Львівське Воєвідство:

БІБРКА: ББ 12, УНДО 3, угод. лісти 1. ХОДОРІВ: ББ 12, УНДО 4. СОКОЛІВ: ББ 11, люд. пар. 1. ЯВОРІВ: ББ 10, УНДО 5. ЛІСКО: ББ 12. РАВА РУСЬКА: ББ 14, УНДО 2, ортод. 6, Бунд 1, ХД 1. УГНІВ: ББ 9, УНДО 3. КОМАРНО: ББ 9, УНДО 2, жиди 5. ХИРІВ: ББ 9, УНДО 3. СЯНІК: ББ 16, УНДО 3, сіон. 3, орт. 1, роб. 1. СОКАЛЬ: ББ 21, УНДО 3. МОСТИ В.: ББ 11, УНДО 1.

Тернопільське Воєвідство:

МОНАСТИРИСЬКА: ББ 14, УНДО 2. БЕРЕЖАНИ: ББ 23, УНДО 1. КОЗОВА: ББ 11, УНДО 2, жид. 3. ТЕРНОПІЛЬ: ББ 29, укр. 3. МИКУЛИНЦІ: ББ 10, УНДО 2. ЗБОРІВ: ББ 10, УНДО 3, жид. 3. ПОМОРЯНИ: ББ 7, старорус. 2, жид. 3.

Станиславівське Воєвідство:

КАЛУШ: ББ 24, КОЛОМИЯ: ББ 19, безп. 4, УНДО 2, ХД 1, нар. п. 1. НАДВІРНА: ББ 12, УНДО 4. ДЕЛЯТИН: ББ 9, укр. 7. СТАНИСЛАВІВ: ББ 28, жиди 17, УНДО 3. СТРИЙ: ББ 18, жид. 11, УНДО 3. ТОВМАЧ: ББ 12, жид. 2, укр. 1, безп. 1. СКОЛЕ: ББ 9, жиди 7. ТИСЬМЕНИЦЯ: ББ 9, УНДО 4, сіон. 2. ЖИДАЧІВ: ББ 9, УНДО 3.

Пятий зїзд пасічників у Львові.

Дня 8. грудня ц. р. в салі „Бесіди" у Львові українські пасічники, зорганізовані при Т-ві „Сільський Господар" відбули свій 5-ий з черги зїзд, злучений зі зборами Центральної Пасічничої Секції Т-ва. На зїзд прибули делегати з повітових пасічн. секцій та окремі пасічники в кількости около 30 осіб, з того 4 пасічники з Волині.

Зїзд відкрив п. д-р Холевчук, дир. „С. Г.", який привитав зїзд та накреслив етапи праці Т-ва в нинішні тяжкі часи. Нарадами проводив д-р Ривюк — голова Пасічн. Секції, секретарював п. В. Литвин, дир. кооп. „Ріл".

По відчитанні привітів від пасічників з краю, секретар секції інж. М. Боровський складав звіт з діяльности Пас. Секції за останні 5 літ. Зі звіту виявилось, що Пас. Секція „С. Г." видала 5 річників часопису „Український Пасічник" та 6 книжок про пасічництво. В краю відбулося 28 рефератів, 16 пасічницьких курсів (3—12 денних) і влаштовано 10 лекцій по школах у Львові.

Відбуто 4 краєві зїзди пасічників, відбуто 40 нарад у краю, зорганізовано на повітах 41 пасічн. організацій при Філіях і Кружках „С. Г.", з того 3 на Волині.

У культурно-національній ділянці принято участь у Всеславянськім Пасічн. Зїзді в Позвані (1929 р.) і Міжнароднім Пасічн. Зїзді в Берні (1929 р.).

Секція піддержує тісні звязки з трьома пасічницькими інститутами в Празі, Берліні і Вашингтоні — де працюють наші пасічники. У тих-же інститутах секція робить аналізи наших медів і хоріб бджіл. Секція започаткувала пасічницький музей при Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові. Зібрано до 15 пасічницьких експонатів. Збирає фонди на будову памятника велитню українського пасічництва Петрові Прокоповичеві. Віднайдено і відновлено могилу відомого пасічника Онуфрія Чапки, що вмер у Грубешові.

Поза цим секція збирає пасічн. бібліотеку при Т-ві „С. Госп." а також збирає пасічницьку статистику.

По скінченні дискусії над звітом інж. Боровський відчитав реферат на тему: *Пасічницькі винаходи і новини за останні роки.* Винахід вулика Ґовіри і Соболіва, з яких мід береться без медарки і виймання рамок, винахід цілої штучної вощини д-ра Пенсієрі. Інкубрація в пасічництві, нова пасічничо-господарська рослина альфабуркун, винайдена проф. Кірком в Канаді. Реферат демонстровано відповідними малюнками.

Після реферату і дискусії зїзд приняв низку резолюцій, між іншими: просити нашу Парляментарну Репрезентацію, аби домагалася від уряду 1) кодифікації пасічницьких законів (щодо податків з пасіки) 2) збільшити приділ безакцизового цукру для підгодівлі бджіл, 3) заборонити грабіжницьку спекулятивну господарку з бджолами на Поділлі і інш.

Поза цим зїзд візвав всіх українських пасічників стати в ряди членів Т-ва „Сільський Господар" та передплачувати пасічницький орган „Український Пасічник", щоби скорше прийти до культури і добробуту нашого пасічництва.

М. Ч.

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла"**. Вчорашне (329) число „Діла" підпало конфіскаті за два місця у передовій статті **„Пиргова перемога"** і за закінчення статті О. І. Бочковського **„Пан Еріо — Совіти та голод на Україні"**. Це вже 40-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— **Нові літературні журнали.** Як зачуваємо, з новим роком появляться у нас нові літературні журнали, один у Львові, другий у Варшаві, третій у Луцьку. Львівський ілюстрований двотижневик видаватиме О. Боднарович; зразком має бути париський відомий тижневик „Нувель Літерер". Називатись буде „Назустріч". Журнал хоче обєднати якнайбільшу скількість робітників пера без огляду на ідеольогічні ріжниці і постійно давати огляди мистецьких новин, нових книжок, кіна, тощо. Відомий журналіст Володимир Островський заповідає від січня ілюстрований популярний місячник „Сьогодні" — з літератури, науки, мистецтва й суспільного життя. До участи запрошені ріжні автори. Літературний двотижневик на зразок польських „Вядомосці Літерацкіх" має намір видавати гурт наших авторів, що видає у Варшаві трьохмісячник „Ми". Покищо не знаємо назви цього нового журналу; він ще у стадії проектів. Три журнали нараз це виглядає занадто багато, але вже сама підготова до них вказує на духову потребу нових літературних орґанів, що освіжили би трохи атмосферу після довшого застою.

— **Фальшування харчових продуктів** у Львові відбувається на великі розміри. Міський уряд для дослідів поживи ствердив, що на 249 проб масла в листопаді ц. р. у 111 випадках була марґарина. Масово фальшують мід і сушені гриби.

— **Зимовий спорт у Східних Карпатах.** У Ворохті на терені державного надлісництва на Ребровачу будують заходом польських спортових організацій при підтримці урядових чинників великі улаштження для зимового спорту, а саме гокейовий майдан і скочню. Сама скочня довга на 192 метри й обчислена на віддавання скоків до 60 метрів. Незабаром розпічнуться там великі спортові імпрези

— **„Правне положення унійних церков та унії в нинішній Польщі".** Під цим наголовком поміщена цінна правнича студія д-ра Олександра Надраги зі Львова в „Zeitschrift für Ostrecht", що виходить у Берліні (ч. 8—9 з 1933 р., стор. 737—755). В праці використана теж вся література, що появилася на ту тему не тільки в українській, але й у інших мовах.

— **Повені.** Наслідком 8-тижневих дощів у Мароку виляли всі ріки. Згинуло багато людей, комунікація перервана.

— **Влом.** При вул. Землковського 14. у Львові злодії закралися по закиненому на бальпон шнурі та в помешканні Френкеля розбили вогнетревалу касу, хоч у сусідній спальні спала Френклиха. Щоби вона не чула їх роботи, заложили двері матерацом. Вона чула якісь шелести, та не здогадувалася, що то злодії. Злодії забрали 24 доляри.

— **Автомобілева катастрофа.** На розі вул. Коперника та Осолінських напроти гол. почти у Львові авто віхало на хідник та придавило двох службовців ЗУПУ: Корончевського й Лопчинського. Корончевському зломало ногу, Лопчинського потовкло на всьому тілі. Поранився теж поліцай, який витягав ранених зпід авта.

— **Помилування.** През. держави помилував засуджених за вбивство Домашевичівни парубків із Равщини Панечка та Галаса замінюючи їм смертну кару на досмертну тюрму.

— **Школяр пробив школяря на смерть.** Із Зашкова, пов. Львів, повідомляють нас, що підчас бійки між школярями пробив учень тамошньої школи Джура свого товариша Мотника так нещасливо ножем у живіт, що той, перевезений до шпиталю в Жовкві, помер по кількох днях.

— **Грабунковий напад.** До бюра фірми „Риба" при вул. Ґертруди в Кракові прийшов 10. ц. м. вечором якийсь Шретер, син одного з клієнтів фірми, і чекав довший час. Коли перед замкненням бюра касієрка передавала власникові фірми Кальфусові касетку з готівкою 8.000 зол., Шретер добув револьвера і почав стріляти до всіх присутних. Коли револьвер затявся, добув другого і стріляв дальше. Наляканому пресовалові й самому власникові вдалось вибігти на вулицю, а тоді Шретер вистрілом в рот відобрав собі життя. Поліційне слідство ствердило, що це був грабунковий напад, бо в часі доходження показалася в касі недостача 5.000 зол. Здогадуються, що Шретер мав спільників. Від його куль згинув власник фірми „Риба" Кальфус, а два його спільники потерпіли рани. Сусіди бачили, як підчас нападу скривався якийсь чоловік у брамі, а опісля, як на вулиці найшлося багато людей, перескочив паркан і втік. Він то був мабуть спільником і забрав 5.000 зол.

— **Ноблівські лавреати відбирають нагороду.** 10. ц. м. віхались до Стокгольму цьогорічні лавреати Нобля на офіціяльне свято передачі їм нагород. Свято відбулось у найбільшій концертовій салі, у приявности всієї королівської рідні, представників науки, літератури, мистецтва та еліти інтелігенції. Перший промовляв теперішній голова фондації Нобля Гаммерскельд, давніший державний намісник, після нього радник Сольман згадав 100-ліття уродин Нобля. Після промови професора фізики Плеєла король передав премію двом лавреатам з фізики Вернерові Гайзенберґові, проф. унів. з Ляйпціґу, берлінському проф. Ервінові Шредінґерові (що приняв тепер катедру в Оксфорді) та анґлійському проф. з Кеймбрідж Діракові. Після промови проф. Геншена вручив американський амбасадор нагороду з фізіольоґії та медицини америк. проф. Томасові Гунт-Морґанові. Перед передачею нагороди І. Бунінові промовляв референт славянських літератур у Комітеті Нобля д-р Пер Гальстрем.

— **Смерть проф. Габерди.** У Відні вмер у 65 році життя професор судової медицини д-р Альбін Габерда. Він був на медичному факультеті шефом Інституту судової медицини і на всіх великих кримінальних процесах видавав свій осуд. На полі медично-судової кримінальистики мав кольосальні досвіди, свої виклади „сипав як з рукава", тому й мав світову славу. Спеціяльно до українських студентів ставився з надзвичайною симпатією. В 1921 р. він був на медичному факультеті деканом і через недостачу трупів обмежив приймання чужинців на медицину, хіба під умовиною, що держави, з яких ті одиниці походили, доставлять анатомічному інститутові трупів. Українці вже в тому часі не мали своєї держави і не могли рефлектувати на приняття. Але коли пішла до нього студ. делеґація, не відмовив і приняв усіх 35 новозголошених українців. А раз траплялося було, що якась наша буковинка збила

ВАТИКАН КУПУЄ ЗОЛОТО.

Ватикан поручив купити на льондонському ринку більшу скількість золота. Майже всі гроші, які вплинули до ватиканської скарбниці з нагоди Святого Року, ульокують у золотих штабах. Папа казав вибити нові ватиканські золоті монети на загальну суму 166.000 фунтів. Видадуть теж спеціяльні срібні монети на спомин Святого Року.

НОВИЙ АТАШЕ СРСР У ВАРШАВІ.

До Варшави приїхав новий більшовицький військовий аташе ген. Семйонов. Дотеперішнього військового аташе в Варшаві Лепкіна відкликали до Москви. Там одержить становище шефа одного з відділів у комісаріяті військових справ.

ШПІОНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ.

Віденські часописи повідомляють, що швайцарська влада викрила в Ціріху шпіонську централю нац. соціялістів. Вона діставала за посередництвом курієрів тайні звідомлення із східних держав, головно з Австрії та висилала їх до Німеччини. Відворотним шляхом ішли вказівки із Німеччини до інших держав. Керманичем централі був виселений з Австрії нац. соціяліст Цуріхстен. Цуріхстена та його помічника, студ. політехніки Гартбаха, арештували. Виселять його зі Швайцарії.

—o—

ГІТЛЄР ЧЕКАЄ НА ФРАНЦУСЬКУ ВІДПОВІДЬ.

ПАРИЖ, 12. 12. ПАТ. Берлінський кореспондент „Журналь де Деба" повідомляє, що канцлер Гітлер, який мав їхати до Берхтесґаден, постановив остатися в Берліні, щоби приняти італійського держ. підсекретаря Сувіча. Гітлер хоче теж дістати особисто від французького амбасадора Понсета відповідь, яку нинізавтра французький уряд дасть на німецькі предложення, вислані Понсетом до Парижа зараз після першої балачки з Гітлером.

У Парижі думають, що французька відповідь може бути не зовсім вдоволяюча. Причиняється до того враження, яке зробив відчит кап. Рема в Карльтон Готелі в четвер у приняві дипльоматів і представників закордонної преси. Нац. соціялістична влада не розвяже пробоєвих відділів, хоч практично канцлерові вистане для забезпеки його програми та партії райхсвера й поліція. В очах тих, які бажають французько-німецького порозуміння є ясним, що істнування брунатної армії, яка нараховує понад 2 міл. вояків, внеможливлює заключити якунебудь конвенцію.

БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ

У вівторок буджетова комісія радила над буджетом сойму та сенату. Референт Вежбінський сказав, що видатки сойму постійно меншають. Зі суми 8,600.000 зол. із 1929/30 р. впали вони тепер до 6 міл. зол. В тім самім часі видатки на дієти сенаторів зменшилися на 22 проц. Загальні видатки на сенат преліміновані в висоті 1,600.000 зол., себто на 36.000 зол менше ніж в 1929/30 р. Буджетовий прелімінар сойму та сенату приняли в II. читанні.

—o—

РАВШНІНҐ У ПІЛСУДСЬКОГО.

Маршал Пілсудський приняв у присутності міністра Бека й ком. Папе президента данціґського сенату Равшнінґа. Німецька преса твердить, що в балачці торкнулися не лише господарських а також політичних справ.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Два пакти.

Є в моїм сусідстві один політик, з яким люблю побалакати про світові проблеми. Називається пан Миколай, а в вільних від політики хвилях займається заміттанням камениці.

Стрінулись ми вчора на вулиці. Пан Миколай сперся на мітлу, я на ліхтарню і ми почали балачку.

— Добрий день, пане Миколаю!

— Дякую. Добрий день і панові. Що там чувати в редакції?

— Нічого такого нема. А як і що є, то невеселе.

Пан Миколай недовірчиво покрутив головою.

— Не хочете сказати. А я й без вас знаю!... — Зміна конституції? Еліта? А може вислід виборів до громадських рад?!...

— Е, то все малі річі... — махнув рукою пан Миколай. — На світові події впливу мати не будуть. Але пакт чотирьох! О!!

— Пакт чотирьох?! Щож ми можемо по ньому сподіватися?!

— Хо-хо-хо! Можуть бути ріжні історії. Я знаю з досвіду, що такі пакти часом дуже помагають.

— Виджу, пане Миколаю, що ви вже такі пакти сами робили.

Пан Миколай не звернув уваги на мій насмішливий тон, бо задивився кудись у далечінь і немов побачивши щось усміхався під козацьким вусом.

— Робив. Давні то вже часи. І що правда пакт не чотирьох, а трьох, але то не має значіння...

— Перший раз чую, що ви були в дипльоматичній службі...

— В дипльоматичній службі, але при войску був. Три роки в Босні.

— А пакт трьох?

— У своїм селі робив... Як вернувся я з войска, то застав Лігу Народів. Кожний смалюх пхався до розмови, кожний підпарубочий носа задирав. Бувало вікна бють, ворота дьогтем мажуть, а поскаржиться хтось — то ще й набють. Малі хлопці то вже були найбідніші. Нераз і наберуть як у торбу і жалуватись нема кому—смалюхи та підпарубочі загулюкають, що ні приступити. А далі то вже й парубкам почали докучати. По три, по чотири на одного — не витримає!... От я одного разу закликав Грицька Зарічного (сильний був хлопець! „Гальбу" зубами перекушував!) і Федя Дорука (той знов був дуже змисний до бійки!) і кажу: „Хлопці, треба щось зробити. Так далі не може бути!..." І ми зробили пакт. Хто тільки щось не тее — в вухо. Все всі три разом, один за другим постояв, а решта — в вухо. Кажу вам — до місяця був порядок. Кількох смалюхів дома вилизалося, один підпарубочий до шпиталю їздив, але порядок був. Малі хлопці не могли надякуватись...

— Не без того, пане Миколаю, що й гостинець якийсь капнув.

— Само собою. І курити було що і випити часом, але й було защо. Перше, то оплатитися люди не могли, тут пачку — там чарку, а все надармо. Тепер було нас трьох — три пачки, але що ми сказали — то мур... Отак я міркую і з тим пактом чотирьох. Кажу вам, може бути добре. Треба буде дати пачку тютюну — дати, але бодай чоловік знає защо. Тож не якомусь там смалюхові, а правдивому парубкові, що як щось скаже — мур!

Може бути!...

Галактіон Чіпка.

у молочарні стару віденку. Коли Габерда про цей випадок оповідав на викладі, то, щоб не плямити українського імени, говорив про „eine Russin vom fernen Osten..." „Перешмуглюватися" в нього через іспит не було легко. Але його захоплюючі виклади були наче добра фільма або театр. Велика, амфітеатральна саля була повна слухачів, бо кожний радо слухав дотепного викладу Габерди. Гумор його можна було справді подивляти. Коли в 1926 р. заздрісна жінка застрілила свого чоловіка — славного співака Гросавеску (любимця віденської оперної публики) і його тіло опинилося в інституті судової медицини, на виклад прийшло стільки слухачів з вулиці (були й репортери газет), що в салі просто не було де іглу встромити. Тоді проф. Габерда зручним маневром сховав трупа і з урядовою міною заявив, що „від завтра заводить леґітимаційний примус". На другий день сердечно розбавив слухачів, що потрапив обдурити вуличну публику. Його доброта і гумор ще довго будуть у памяти всіх, що його знали. При великому здвизі віденських учених поховали проф. Габерду на цвинтарі в Деблінґу. —

Д-р Ю. Петринюк.

— Не хотять Джозефіни Бекер. Відома муринська танцюристка, за якою весь Париж пропадав кілька літ тому, звана коротко Джозефінкою, вибралась на турне до північних країв. Не злякалась морозів, гадаючи загріти себе добрим заробітком. Підчас її виступів у Гельсінґфорсі прийшло до таких демонстрацій, що не можна було скінчити вистави; публика ревіла і кидала смердячі бомби. Латвія та Естонія відмовили їй права вїзду.

— Есперанто на бразилійській почті. За приміром Ліхтенштайну і Мадярщини бразилійський департамент почт і телеґрафів видав серію ілюстрованих листівок з портуґальським і есперантським текстом.

— Страшна летунська катастрофа склалась в Гамбурзі. Німецький пасажирський літак, що курсував на лінії Берлін-Гамбург, наслідком мряки завадив за перешкоду і розбився. Зміж 9 пасажирів чотири особи погибли на місці. Між ними находиться президент найвищого суду Вагеман. В шпиталі померло незабаром ще двох пасажирів, інші тяжко ранені.

— Ріжні вістки. В атлетичних дужаннях у Відні вибився на перше місце Штекер, здобувши титул мистця Австрії й срібну чашу. — В Сталінську, в західній Сибірі, побудовано першу на Сибірі лінію міських трамваїв.

— Пат їде в Европу. Відомий данський комік Пат вибирається у подорож по головних европейських столицях, щоб доказати людям, що звістка про його божевілля зовсім неправдива і він здоровий, повний життя. Першим етапом його подорожі буде Берлін. Пат цим разом їде без Патахона.

— Чудацький памятник поставили у північній Італії в місті Сан Джіорджіо ді Ноґаро італійські війська т. зв. альпіні, щоб звеличати свою важку службу. Цей памятник це тільки один великий чобіт.

З листів до Редакції.

До Головного Редактора „Діла" у Львові.

Тому, що редакція „Нового Часу" не помістила мого спростування, з навпаки — в ч. 272. з 5. XII. ц. р. лише згадала мимоходом „тільки б. посол Максимович просить нас зазначити, що він з міської листи не кандидує" — звертаюся з проханням помістити в черговому числі часопису „Діло" те саме, чого редакція „Нового Часу" не помістила:

„Хв. Редакція „Нового Часу" у Львові.

Для спростування фальшивої інформації в „Н. Ч." з дня 4. 12. ц. р. повідомляю, що за ніякому списку виборчому до ради міста Борислава не кандидую.

з пошаною
[illegible] Максимович

Борислав, 7. 12. 1933. р.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „КОРОЛЬ НЕЗДАР". „БІЛИЙ СЛІД".

Французький комік Кірт-Буа, що його реклямують як другого Бастера Кітона, має з Кітоном спільну тільки преглупу міну. Міміки ні рухів ніяких, що гірше не має і відповідного сценарія. Грає він у фарсі, що нагадує безліч дурнецьких американських фабрикатів з бандитами, домами божевільних тощо. Додана до цієї програми польська фільма „Білий слід" із Закопаного, показує нам великосердого ґураля, що ратує від смерти свого суперника; є тут гарні знимки лещетарських змагань.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Концерт Т-ва українських робітниць „Будучність". У неділю 10. ц. м. влаштувало Т-во українських робітниць „Будучність" у Львові в салі Реміснячої Палати дуже вдатне свято в честь своєї Покровительки Пречистої Діви Марії. На свято це прибули наші робітниці-служниці масово. Явився теж Преосв. еп. Н. Будка в окруженні кількох священиків. Свято започаткував спільний виступ усіх хорів, що відспівали під дир. п. Яримовича католицький гимн. Опісля Преосв. Будка виголосив гарну промову про вагу культу Богоматери, зложивши при кінці подяку всім тим, що працюють у Т-ві „Будучність" і в його Кружках при ріжних львівських церквах. А потім виступали на переміну хори робітниць при церквах: на Стрийськім (дир. п. Лазовська), св. Юра (дир. п. Яримович), св. Пятниць і Николая (дир. п. Сидорак), Успенськім (дир. п. Ліщинська) та церкви св. Петра і Павла на Личакові. Хори ті, коли взяти під увагу їх матеріял, співали зовсім поправно, а хор „Будучности" при церкві св. Юра просто таки дивував усіх своїм вишколенням і мягкістю голосів. Був теж гарний дует двох робітниць (Якимівна і Маківна) та численні декламації, виголошені з великим пієтизмом і зрозумінням. Найкраще виголосила свою декламацію („Три мами") робітниця Бабухівна Катря. Всі ті точки авдиторія живо оплескувала. Закінчилося свято живим образом „Апотеоза Божої Матери", після чого вся саля відспівала цик. гимн. Свято це буде [illegible] для всіх його учасниць милим спомином.

—o—

СПОРТ.

НОВІ ПРИПИСИ В ГАКІВЦІ.

Саме почався у нас гаківковий сезон, тому не від річи буде подати нові приписи в гаківці, ухвалені недавно на заході і приняті в цілому світі.

Нові приписи мають на меті приспішити значно гру та унеможливити мурування воріт і грати на час. Найважнішою зміною є нові приписи, що торкаються відсторони (офсайду). Давне правило, що грач є у „грі", дотепер не — як передше — змагунів на цілім леді, лише на одній третій частині леду, на підбрамковій частині противника. Отже суддя може переривати гру з причини „відсторони" лише на терції противника. У середущій, невтральній терції може бути „відсторонь" лише в однім випадку а саме, коли змагунові, що находиться в тій терції, подасть мяч грач з оборонної терції.

У дефензивній терції не може бути більше як 3 (трьох) грачів, у тім і воротар, коли кружок є в іншій терції. Лише в часі атаки противника може ще четвертий грач перейти до дефензивної частини. Нове правило каже також, що не більше як двох грачів може бути поза грищем і що кружок можна ногою задержати. Новою карою є так званий „карний мет", що його суддя диктує за всякі, навіть дрібні провини воротаря. Карного стріляється 3 м. від воріт, а саме просто на ворота. Суддя може подиктувати карного і проти дружини, яка, щоби зорастати на часі, грає дефензивно й на час і, не подаючи кружка до переду, саботує гру.

Як бачимо, то нові приписи доволі тяжкі і нелегко буде тепер публиці, що слідкує за змаганнями, орієнтуватись у всяких потягненнях обох дружин та в рішеннях судді. По думці цих нових правил грають уже всі дружини у Львові і на галицькій провінції. З українських спортових товариств має, як відомо, гаківкову дружину тільки „Україна" у Львові, „Поділля" в Тернополі і „Довбуш" з Чернівців.

УКРАЇНА—А. З. С.

Тов. змагання між цими дружинами в гаківці відбудуться у четвер 14. ц. м. на совгавці [illegible]. Початок: год. 7.30 веч.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Святослав Гординський: **БАРВИ І ЛІНІЇ.** Поезії. З рисунками автора. Ст. 67. Видавництво „Ізмарагд“, Львів.

Богдан Кравців: **СОНЕТИ І СТРОФИ.** Поезії. Обгортка Антона Малюци. Ст. 30. Накладом Богдана Дорицького.

Михайло Костів: **БІСНУВАТІ.** Трагедія з сучасного українського життя на 3 дії. Коломия. В-во „Рекорд“, 1933. Ст. 36.

Інж. д-р Е. Томашевський: **КОНКУРС ВГОДУВАННЯ ПТИЦІ.** Львів, 1933. Накладом „Сільського Господаря“ у Львові, ст. 16.

Бажаючи озброїти село в нове знання, що селу нині може бути дуже помічне, видала Централя „Сільського Господаря“ згадану брошуру. Додатком до брошури є рівночасно виданий „Сільським Господарем“ записник конкурсу відгодовування птиці. В брошурі тій коротко і ясно розказано як треба організувати такі конкурси та подані вказівки як технічно їх переводити.

ЖУРНАЛИ.

СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЯХ, ч. 10—12, Львів, жовтень-грудень, 1933. Зміст: * * * Він під Крутами. — * * * Наймолодші. — * * * Останній з козацького роду. — * * * Останній привіт Україні. — * * * Післяслово. — В. Ривак: Реакційна ідеольогія. — О. Колтунюк: Критика гетьманської ідеольогії (1). — (р. п.): Матеріяли. — Б. Кравців: Запорола баба в пень. — Б. Кравців: Віч на віч з минулим. — Б. Борщ: Незнання чи зла воля. — Н. Т.: Черговий етап. — А. М.: Чи ціль виправдує засоби. — Дописи.

НОВА СКИБА. Вістник Філії „Сільського Господаря“ в Луцьку, Луцьк. Ч. 3.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 13. XII. год. 7.30 веч. „Кармен“ опера.

Четвер, 14. XII. год. 7.30 „Гроші то не все“.

Театр Рікнородностей.

Середа, 13. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо“.

Четвер 14. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо“.

Концертове Бюро Тірка.

Четвер, 14. XII. Ада Сарі, співачка.

Кіна.

АДРІЯ: „Марaду“.
АПОЛЬО: „Король нездар“ (Бастер Кітон). „Білий слід“.
АТЛЯНТИК: „Ревізор із Петербурга“ з Властою Буріяном (на осн. Гоголя).
ВАНДА: „Облава в Парижі“.
КАСІНО: „Живемо сьогодні“.
КОПЕРНИК: „С. О. С.“ („Ледяна гора“).
КОЛІСЕЙ: „Жінка з реєстру“, ревія „Знайомі типи“.
МАРУСЕНЬКА: „Сабра — діти Палестини“.
МІРАЖ: „Жінка на роздоріжжу“, та Ліліяна Гарвей.
МУЗА: „Таємний острів“.
ПАЛЯС: „Мертвий дім“ (на осн. Достоєвського).
ПАН: „Я в день, ти в ночі“ та ревія.
ПАСАЖ: „Вічний ворог“ (Віл. Десмонд).
ХИМЕРА: „Кавалькада“.
СТИЛЕВЕ: „Чемп“, ревія „Тере-фере-куку“.
УТІХА: „Білий гріх“ і ревія.

—o—

Закордонне радіо.

Середа, 13. грудня 1933.

Відень (517,2) 13.10 Концерт (музика, спів), 19.00 Військ. оркестра; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Брно** (341,7) 18.25 Пісні; **Кошиці** (293,5) 16.00 Музика; **Прага** (488,6) 20.05 Концерт; **Атльона** (412) 21.50 Спів, віольончеля; **Білгород** (430,4) 20.00 Пісеньки; **Ковно** (1935) 17.40 Спів; **Рига** (525) 17.40, 20.20 Арії, пісні; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 19.00 Моцартові твори; **Лангенберг** (472) 16.00 Концерт; **Будапешт** (550,5) 21.35 Концерт; **Мілано** (331,5) 20.40 „Царевич“ оп. Легаря; **Рим** (441,2) 20.40 „Кармен“ оп. Бізета.

Четвер, 14. грудня 1933.

Відень (517,2) 17.20, 21.00 Концерт; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Кошиці** (293,5) 12.30 Легка музика, 17.00 Концерт; **Мор. Острава** (263,8) 19.15 Пісні; **Прага** (488,6) 22.25 Танці; **Атльона** (413) 21.00, 21.45 Спів; **Рига** (525) 19.05 „Фридерика“ оп. Легаря; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 21.30 Пісні, арії; **Бреслав** (325) 20.30 Оп. музика; **Будапешт** (550,5) 13.30 Квартет; **Мілано** (331,5) 20.40 Опера.

Львівське радіо.

Середа, 13. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.38 Сальонова музика; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Вокальні дуети (Норська, сопран, Ізигриміана кольоратур); 16.40 Листи. програми; 16.55 Твори на обой та фортепян; 17.15 Фортепян; 18.00 Летунство та медицина; 18.20 Арабські пісні (Ахмед Кезбі); 18.35 До слуху та до танцю (грамофон); 18.45 Фейлетон; 19.00 Всячина; 19.25 Белетр. відчит; 19.40, 19.45 Спортові вістки;20.00 У столиці Норвегії; 20.15, 21.00 Концерт (музика, спів); 22.00 Відч. еспeранто „Шопен“; 22.20 Танкова музика; 23.05 Найгарніші грамофонові твори.

Четвер, 14. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05 Веселі орхестри (грамофон); 12.35 Концерт (музика, спів); 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 З опер (грамофон); 16.20 Фортепян; 16.55 Легка музика, пісоньки; 17.50 Моди; 18.20 Пігмаліон, Б. Шова; 19.15 Всячина; 19.25 Відчит; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00, 21.15 Концерт (музика, спів); 21.00 Почтовотехнічна скринька; 22.00 Танкова музика; 23.05 Найгарніші твори з грамофону.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

У приватних оборотах платили у Львові вівторок за доляра по 5.63 зол. Банк Польський платив 5.55 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 29.10, Париж 34.86, Берлін 212.37, Амстердам 358.10 Цюріх 172.30, Нюйорк чеки 5.67, Нюйорк кабель 5.70.

ЗБІЖЕВА БІРЖА.

Ціни з. Підволочиська льоко Львів

Пшениця двір.	17.75—18.00	19.25—19.50
Пшениця збір	16.50—16.75	18.00—18.25
Жито одноціле	13.75—14.25	15.00—15.50
Жито збірне	13.00—13.25	
Ячмінь на мливо	9.75—10.00	
Овес дв. незам.	11.35—11.50	12.75—13.00
Овес двір.	10.00—10.25	11.50—11.75
Гречка на мливо	15.50—16.50	
Льон	39.00—40.00	
Висівки житні	7.65— 7.85	
Висівки пшен.	7.75— 8.00	
Висівки пш. груб	8.50— 8.75	
Мак синій	48.00—53.00	
Мука пш. люксусова		36.00—38.00
Мука пш. 50 проц. 00		34.00—36.00
Мука пш. 60 проц. 0		32.50—34.50
Мука житня 55 проц. 00		26.50—27.00
Мука житня 65 проц. 0		25.00—25.50
Мука житня ситкова		15.50—16.50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 12. XII.: масло зол. 3.—, молоко 20 сот., сметана 90 сот., яйця зол. 5.00—5.20 за копу. Тенденція на масло, сметану й яйця сильна, на молоко удержана.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

48. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ членів „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“
Краєвого Союзу Споживчого кооператив з відповідальністю уділами у Львові

відбудуться дня 30. грудня 1933 (субота) о год. 10-ій з рана в салі Т-ва „СОКІЛ“ у Львові при вул. Руській ч. 20 — з осьяким порядком дня:

1) Відкриття Загальних Зборів Членів (§ 93 стат.).

2) Верифікація протоколу 47. Загальних Зборів Уповажнених з дня 31. грудня 1932 (§ 94 стат.).

3) Звіт з діяльности і біланс Н. Т. за адм. рік 1932-33 (§ 96/1 стат.).

4) Звіт Головного Контрольного Комітету (§ 110 стат.) і його внесення дотично уділення абсолюторії Дирекції і Надзірній Раді за адм. рік 1932/33 (§ 112 стат.).

5) Звіт з ревізії Народної Торговлі, переведеної Р.С.У.К. (§ 96/7 ст.).

6) Доповняючий вибір членів Надзірної Ради і їх заступників (§§ 65, 66 і 96 стат.).

7) Вибір Головного Контрольного Комітету на адм. рік 1933/34 (§§ 96 і 109 стат.).

8) Означення найвищої суми зобовязань, які Народна Торговля може засягнути (§ 96/11 стат.) і означення найвищої межі кредиту, який може Народна Торговля уділити одному членові Союзу (§ 96/12 стат.).

9) Означення висоти презенційної марки для членів Надзірної Ради і винагороди для членів Гол. Контр. Комітету (§ 86/2 стат.).

10) Внесення членів (§ 92/2 стат.) і запити (§ 92/4 стат.).

Річне звідомлення, рахунки і біланс за адм. рік 1932-33 виложені є до перегляду Вп. Членами в домівці „Народної Торговлі“ у Львові, Ринок 36/І. в годинах урядових Центрального Бюра себто від 8-ої рано до 14.30 після полудня від найближчого дня після оповіщення Загальних Зборів аж до останнього дня перед Загальними Зборами (§§ 89 і 142 стат.).

Загальні Збори Членів Народної Торговлі осягають правосильний комплєт, коли в них возьме участь така кількість членів, яка репрезентує 1/20 частину суми уділів або 1/10 частину членів „Народної Торговлі“.

Якщо до одної години після часу, на який Загальні Збори Членів скликано, такий комплєт не явиться, Загальні Збори Членів є правосильні рішати всі справи поставлені на порядку дня без огляду на висоту репрезентованої на них суми уділів і без огляду на скількість присутних на них членів (§ 91 стат.).

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“, Краєвого Союзу Споживчого, кооператив з відповід. уділами у Львові
Д-р Стефан Федак, вр. президент.
Володимир Целевич, вр. секретар.
Львів, дня 8. грудня 1933. 739 2-3

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошенєвих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надісланє і некрольоги . 0.40
1 „ „ в тексті і новинках . 0.48
„ на першій сторінці . 0.55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. 0.10
шукаючі праці 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 390.—
„ „ 1/2 . . . . . 200.—
„ „ 1/4 . . . . . 110.—
„ „ 1/8 . . . . . 60.—
Текстові сторони 50 проц. дорожче

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.